

ACTES DEL XXè CONGRÉS D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA CATALANA. Vic. Juny 2018

**MALALTIES INFREQÜENTS I INVERSEMBLANTS EN ELS MALALTS INGRESSATS
A L'HOSPITAL DE LA SANTA CREU DE VIC DURANT LA GUERRA CIVIL (1936-1939)**

VILASECA LLOBET, Josep Maria

Durant el període de la guerra civil espanyola (compresa entre els anys 1936 i el 1939), els pacients ingressats a l'Hospital de la Santa Creu de Vic eren registrats en unes fitxes que indicaven, a més a més de les dades administratives, el diagnòstic del pacient i el metge que els atenia. Com que la finalitat era administrativa, no contenen ni notes clíniques ni el possible diagnòstic diferencial. Dels diagnòstics de les 1.303 fitxes de malalts ingressats conservades, a continuació ofereixo el llistat de malalties de les quals només se'n detecta 1 sol cas. Els diagnòstics criden l'atenció en diverses ocasions si els analitzem amb els criteris actuals. Per exemple, l'esquinç de testicles.

Diverses patologies probablement van ser tractades amb intervencions quirúrgiques: hipertròfia amigdal·lar, hipospàdies, mal de fel (= colecistitis?), tos ferina (intervinguda amb traqueotomia?), varius, fissura anal (única, però cal dir que ens consten diverses fístules anals).

La hipertròfia hepàtica es correspon a una hepatomegàlia? L'aplicació de sol d'altura es realitzava mitjançant una màquina especial. Altres diagnòstics avui dia no s'utilitzen com a tals (empatx, apàtic, reblandiment cerebral).

DIAGNÒSTIC	METGE	DIAGNÒSTIC	METGE	DIAGNÒSTIC	METGE
ABSOITIS	Desconegut	ESGUINÇ TESTICLES	Dr. Salarich	MAL DE FEL	Desconegut
AFECCIO INTESTINAL	Dr. Bach	FEBRE	Dr. Bach	MASTITIS	Dr. Rierola
ALBUMINA	Dr. Duran	FIBROMA	Dr. Salarich	MELENES	Desconegut
AMPUTACIO DIT MÀ	Desconegut	FIBROSI PULMONAR	Dr. A. Bayés	MENINGITIS	Desconegut
ANTRAX	Dr. Rierola	FISURA ANAL	Desconegut	MIOCARDITIS	Dr. A. Bayés
APATIC	Desconegut	FORUNCUL	Dr. Rierola	OFTALMOLOSI PURULENTA	Dr. Boré
APL.RADIUM MATRIU	Dr. Salarich	GASTRITIS	Desconegut	OPERACIO ULL ESQ.	Dr. Sadurní
APL.SOL D'ALTURA	Dr. Salarich	GOLL	Dr. Salarich	ORQUIEPIDIDI-MIOSTEITIS	Dr. Salarich
CAQUEXIA	Dr. Bach	HEMOPTISIS	Dr. Duran	OSTEOMIELITIS CUIXA	Desconegut
CEFALEA	Desconegut	HEMORROIDE	Desconegut	OVARITIS	Desconegut
COLIC HEPATIC	Dr. Bach	HERPES ZOSTER	Desconegut	PARAFIMOSI	Desconegut
COLIC INTESTINAL	Dr. Bach	HIDROPESIA	Dr. Candi Bayés	PERTORBACIO MENTAL	Dr. Bach
COLIC RENAL	Desconegut	HIGROMA GENOLL DRET	Dr. Salarich	REBLANDIMENT CEREBRAL	Dr. Duran
CONGELACIO PEU	Desconegut	HIPERTROFIA AMIGDALAR	Desconegut	RETENCIO D'ORINA	Desconegut
CONGESTIO CEREBRAL	Dr. Bach	HIPERTROFIA HEPATICA	Dr. Salarich	RETENCIO FECAL	Desconegut
COREA	Desconegut	HISPOSPADIES	Desconegut	TOS FERINA	Dr. J. Fernández
EMBOLIA CEREBRAL	Dr. A. Bayés	INCONTINENCIA URINARIA	Dr. Rierola	TRACOMA	Desconegut
EMPATX GASTRIC	Desconegut	INSUFICIENCIA HEPATICA	Dr. Bach	URTICARIA	Dr. Bach
EPISTAXI COPIOSA	Dr. Bach	INSUFICIENCIA RENAL	Dr. Bach	VARICEL.LA	Desconegut
ESCARLATINA	Dr. Bach	INTOXICACIO	Desconegut	VARIUS	Dr. Salarich

El metge que atengué el pacient ens pot orientar sobre si el tractament va ser quirúrgic, malgrat que en aquella època medicina i cirurgia se solapaven més que no pas avui dia.